

ΕΤΟΣ ΙΗ΄.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1885.

ΑΡΙΘ. 203

Συνδρ. έτηρ. έν Έλλάδι Φρ. 1.

» » » Έξωτερικῇ » 2.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Έν όδῳ Σταδίου αριθ. 39.

Είς ούδένα, πλὴν τῶν τακτικῶν ἀνταποκριτῶν, στέλλεται ἡ Έφημερίς τῶν Παίδων ἄνευ προπληρωμῆς.

Αἱ ἀρχαιοτάτες τῶν Ἀθηνῶν.

Ὅσοι ἀπὸ σᾶς, μικροὶ μου φίλοι, ἔχετε τὴν εὐτυχίαν νὰ κατοικήτε εἰς τὰς Ἀθήνας, ἔχετε πολλάκις ἰδεῖ τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα ἐρείπια, τὰ ὅποια ὀνομάζομεν ἀρχαιοτάτας τῶν Ἀθηνῶν, ἡ χάριν τῶν ὁποίων ἐπισκέπτονται κατ' ἔτος τὴν πόλιν μας πολυάριθμοι ξένοι ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου. Ἀλλ' ἡ «Έφημερίς τῶν Παίδων» ἔχει συνδρομητὰς, οἱ ὁποῖοι οὐδέποτε εἶδον τὰς ωραίας Ἀθήνας καὶ τοὺς θησαυροὺς τῶν τούτους· ἀναγινώσκεται ὅχι μόνον εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς τὰ ἐνδοτέρα τῆς Τουρκίας καὶ Μικρᾶς Ἀσίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς Ἰνδίας, εἰς τὰς πλείστας χώρας τῆς Εὐρώπης, εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, προσέτι δὲ εἰς τὴν Αὐστραλίαν καὶ τὴν Νέαν Ζηλανδίαν, ὥστε ἐσκέφθημεν ὅτι θὰ ἦτο καλὸν, πρὸς ὄφελος τῶν συνδρομητῶν μας τούτων, νὰ παραθέσωμεν εἰς ἕκαστον φύλλον κατὰ τὸ νέον τοῦτο ἔτος τὴν εἰκόνα ἑνὸς τῶν κτιρίων τούτων μετὰ τὴν περιγραφὴν αὐτοῦ. Θὰ δημοσιευθῇ δὲ ἡ πρώτη εἰκὼν εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον, διότι ἐπιθυμῶ, πρὶν ἐξετάσωμεν τὰς καλλονὰς τῶν κτιρίων τούτων, νὰ εἰπω μερικὰ πράγματα εἰς τὸ παρὸν φύλλον περὶ τῶν ἀρχαιοτήτων ἐν γένει, διὰ νὰ ἐννοήσετε καλλίτερον τὴν σπουδαιότητα αὐτῶν σχετικῶς πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος.

Ἵσως τινὲς ἀπὸ σᾶς ἔχετε ἀκούσει ἀπὸ κανέναν μεγαλειτέρων σας τὰς λέξεις, «ἠθικὴ ἐπιρροή», «ἠθικὴ δύναμις», καὶ ἂν ἐπροσέξατε εἰς τὴν συνέχειαν τοῦ λόγου, θὰ ἐννοήσατε ὅτι δὲν ἐνέει οὔτε σωματικὴν δύναμιν, οὔτε δύναμιν στρατιωτικὴν, οὔτε δύναμιν ναυτικὴν, ἀλλ' ἄλλου τινὸς εἶδους δύναμιν, τὴν ὅποیان πῦανὸν νὰ μὴ ἡδυνήθητε νὰ ἐννοήσετε· τοῦτο θὰ σᾶς ἐξηγήσω, διὰ νὰ ἐννοήσετε πῶς οἱ ναοὶ καὶ τὰ ἄλλα κτίρια τῶν Ἀθηνῶν ἀναφέρονται εἰς τὴν ἱστορίαν ὥς πολὺ σπουδαῖα διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ἑλλάδα ὅλην. Εἰςέυρετε ἐκ τῆς ἱστο-

ρίας ὅτι μετὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους αἱ Ἀθηναὶ ἐξουσίαζον μέγα μέρος τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου· εἶχον λαμπρόν καὶ φοβερόν στόλον, διὰ τοῦ ὁποίου κατετρίποναν πάντα ἐχθρόν καὶ ὥς ἐκ τούτου αἱ μικρότεραι πόλεις, αἱ ὁποῖαι εἶχον

ἐμπορικὰ καὶ ἄλλα συμφέροντα νὰ ἐξασφαλίσουν, ἐνόμισαν καλὸν νὰ γείνουν σύμμαχοι τῶν Ἀθηναίων, μετὰ τὴν συμφωνίαν, αὐταὶ μὲν νὰ πληρώνουν κατ' ἔτος ποσὸν τι χρηματικόν εἰς τοὺς Ἀθηναίους, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι νὰ τὰς προφυλάττουν ἀπὸ πάντα ἐχθρόν. Τὰ χρήματα ταῦτα ἦσαν τόσα, ὥστε ἂν καὶ ἔδωπανῶντο πολλὰ ἔμενον ὅμως πε-

1885.

«Ὅτῳ μετρεῖτε τὰς ἡμέρας σας ὥστε νὰ προσκολλάτε τὴν καρδίαν σας εἰς τὴν σοφίαν.»

ρίσσευμα ἱκανὸν εἰς τὸ ταμεῖον τῶν Ἀθηναίων, ὃ δὲ τότε διέπων τὰ πράγματα ἐν Ἀθήναις Περικλῆς, ὅστις ὅχι μόνον συνετός καὶ ἱκανὸς πολιτικὸς ἦτο, ἀλλὰ καὶ φιλόσοφος καὶ φιλόκαλος, ἐνόησεν εὐθὺς ὅτι αἱ Ἀθηναῖαι, διὰ τὰς δυνήσουσαν νὰ συγκρατοῦν ὅλους τοὺς συμμάχους τῶν, καὶ νὰ ἀντιστέκωνται εἰς ὅλους τοὺς ἐχθροὺς τῶν, ἔπρεπε νὰ ἔχουν κατὰ περισσώτερον ἀπὸ ἰσχυρὸν στόλον καὶ ἀνδρείους πολεμιστὰς, ἔπρεπε νὰ ἐξασκοῦν καὶ ἐξέχουσιν ἡθικὴν ἐπιρροὴν ἢ δύναμιν. Ὅτῳ λοιπὸν παρεκίνησε τοὺς Ἀθηναίους νὰ δαπανήσουν τὰ μεγάλα ἐκεῖνα ποσὰ, ὅχι εἰς νέας ἐκστρατείας κατὰ τῶν Περσῶν, καθὼς πολλοὶ ἤθελον, ἀλλ' εἰς τὸν στολισμὸν καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς πόλεως, ὥστε νὰ κατασταθῇ ἡ λαμπρότατὴ καὶ θαυμασιωτάτῃ πόλιν τῆς Ἑλλάδος καὶ οὕτως ὅχι μόνον νὰ ἐλκύνῃ ἄλλας πόλεις ἐκ φόβου νὰ γίνωνται σύμμαχοι, ἀλλὰ καὶ ἐκ θαυμασμοῦ καὶ φιλοτιμίας νὰ ᾖναι φίλοι πόλεως τὸσον μεγαλοπρεποῦς καὶ πλουσίας. Καὶ πράγματι ἔκρινεν ὁρθῶς ὁ Περικλῆς, διότι αἱ Ἀθηναῖαι κοσμηθεῖσιν διὰ τῶν ἀριστουργημάτων ἐκεῖνων, τοῦ Παρθενῶνος, τῶν Προπυλαίων, τοῦ Ἐρεχθείου, καὶ τῶν λοιπῶν κτιρίων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἐγένοντο ἡ λαμπρότατὴ πόλις τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου, καὶ ἐφέλκυσαν τὸν θαυμασμόν καὶ σεβασμὸν ὅχι μόνον τῶν συμμάχων ἀλλὰ καὶ ξένων ἐθνῶν. Ἐδῶ ἐτελοῦντο αἱ λαμπρόταται πομπαὶ καὶ τελεταὶ τῆς ἐθνικῆς θρησκείας, ἐδῶ παριστάνοντο

τὰ ὀραϊότατα δράματα τῶν μεγίστων ποιητῶν, ἐδῶ οἱ μέγιστοι φιλόσοφοι ἔζησαν καὶ ἐδίδαξαν, ἐδῶ οἱ πρῶτοι καλλιτέχναι τοῦ κόσμου ἔκαμον τὰ ὀραϊότατα τῶν ἀγαλμάτων καὶ εἰκόνας. Ὅλα τὰ καλὰ εὐρίσκοντο ἐδῶ· πάντες λοιπὸν συνέτρεχον ἐνταῦθα διὰ νὰ θαυμάσουν καὶ εὐφρανθοῦν εἰς ἔργα, τὰ ὅποια εἶχον δώσει τόσον λαμπρὸν ὄνομα εἰς τε τὰς Ἀθήνας καὶ ὅλον τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων. Ὅταν δὲ ἡμεῖς οἱ μεταγενέστεροι, οἱ ὅποιοι δὲν ἐπροφθάσαμεν νὰ ἴδωμεν παρὰ μόνον τὰ εἰρεπια τινῶν ἐκ τῶν θαυμασίων ἐκείνων κτιρίων, μένομεν ἐκστατικοὶ καὶ αἰσθανόμεθα τὴν καρδίαν μας νὰ πάλῃ μὲ ἐνθουσιασμόν, ὅταν ἰσάμεθα ἐνώπιον αὐτῶν, φαντασθῇτε ποῖα θὰ ἦσαν τὰ αἰσθήματα τῶν προγόνων μας τῆς ἐποχῆς τοῦ Περικλέους, ὅταν ἔβλεπον τὴν Ἀκρόπολιν ἐστολισμένην μὲ τὰ μυστήρια τῆς ἀγάλλεως καὶ βωμῶν, τοὺς πολυαριθμοὺς τοῦ λευκοῦ καὶ σιτίδοντος κίονας, καὶ τοὺς μεγάλους τοῦ ναοῦ ἀφθάρτους καὶ ἀσπράττοντας μὲ χρυσὸν καὶ λαμπρὰ χρώματα, ὡς μὲ πολυτίμους λίθους ἀντανακλῶντας τὴν λάμψιν τοῦ καθαροῦ οὐρανοῦ καὶ τὰς χρυσὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου!

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΚΟΜΗΣ.

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον)

Τόσον ἐξεπλάγῃ ὁ Βέρτος ὥστε ἔμεινεν ἀκίνητος καὶ ἄναυδος· τὸ παιδίον εἶχε γένει ἀφαντον, ἀκριδῶς ὅπως φεύγει λαγὸς ἀπὸ ἴδιου κουνάδι. Δύο μεγαλόσωμοι καὶ ἀγριωποὶ ἄνδρες μὲ ὄπλα καὶ σκύλους ὤρμησαν ἐκ τῶν βατιδίων, εἰς δὲ αὐτῶν ἤρπασεν ἀγρίως τὸν μικρὸν κόμητα.

«Ἄ, παληόπαιδο, κατεργάρη! Θὰ σοῦ κοστίσῃ αὐτὴ δὴ τὴ φορὰ,» ἐφώνασε. «Φυλακὴ καὶ ξύλο, ὅσο νὰ χορτάσῃς!»

Τόσον ἐξέπληξε τὸν Βέρτον ἡ προσφώνησις αὐτῆ, ὥστε ἔμεινε σιωπῶν. Τέλος εἶπεν ἀπλῶς μὲ παιδικὸν ὕφος ἀθῶας ἀξιοπρεπείας: «Ἐκαμες λάθος, ἐγὼ δὲν ἐφόνευσα τὸν φασιανόν.»

Τώρα, ἂν ὁ Βέρτος εἶχε τὴν συνήθη του κομφὴν ἐνδυμασίαν, καὶ ἂν ὁ φύλαξ δὲν ἦτο σχεδὸν παράφορος ἐξ ὀργῆς, θὰ ἔβλεπεν εὐθὺς ὅτι εἶχε συλλάβει παιῖδα εὐγενῆ ἀντὶ τοῦ μικροῦ ὀρνιθοκλέπτου. Ἀλλ' οὐδεὶς παραφερόμενος ὑπὸ ὀργῆς ἔχει τὰς αἰσθήσεις του ὅλας σφας, καὶ ὁ Χονδρο-Γεώργης, καθὼς ὠνόμαζον τὸν φύλακα τοῦτον, δὲν παρετήρησεν ὅτι οἱ κύνες του ἐμύριζον πολλὸ φιλικώτερον τὸν αἰχμάλωτόν του, ἀλλ' εἶδε μόνον, ὅτι εἶχε νὰ κάμῃ μὲ παιῖδα ὠχρὸν, ἀνυπόδητον καὶ ἀπεριποίητον, ὅστις εἶχε φασιανὸν καὶ παγίδα ἐπὶ τῶν γονάτων του. Πάραυτα δὲ, πρὶν κἂν τὸ ἐνοήσῃ ὁ μικρὸς κόμης, ἐξάγει ἀπὸ τὸ θυλάκιόν του σπάγγον, μὲ τὸν ὅποιον δάνει τὰς χεῖράς του ὅπισθεν. Ὁ ἀληθῶς ἐνοχὸς ἦτο ἤδη μακρὰν, κεκρυμμένος εἰς καταφύγιόν τι πολλὸ γνωστὸν του, τὸ σπήλαιον μιᾶς ἀλώπεκος, φονευθείσης τὸν παρελθόντα Φεδρουάριον.

Ἐν τούτοις ὁ Βέρτος ἐσιώπα, σκεπτόμενος, ἂν αὐτοῦ

εἶπω ποῖος τὸ ἔκαμε, θὰ ὑπάγουν νὰ τὸν ζητήσουν, θὰ τὸν φυλακίσουν, καὶ τότε ἡ καυμένη ἢ μητέρα του καὶ ἡ Σούζη θὰ ἦναι τόσον δυστυχεῖς — δυστυχέστεραι παρὰ πρῶτα. Νομίζω ὅτι πρέπει νὰ μὴ εἶπω τίποτε. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δὲν ὠμίλησεν διὰ τὸν ἐρράπισαν.»

— «Ἄ, μικρὰ κακοῦργε, θὰ τὴν πάθῃς τώρα!» εἶπεν ὁ φύλαξ, σφίγγων ἔτι περισσότερον τὸν σπάγγον περὶ τὸν καρπὸν τῶν χειρῶν τοῦ μικροῦ κόμητος, ὥσάν νὰ μὴ ἦτο πρώτη φορὰ, ὅτε τὸν συνελάμβανεν.

«Εἶσαι πολλὸ ἀγενής!» εἶπεν ἐροθριῶν μὲ ἀγανάκτησιν ὁ Βέρτος. Ὁ Χονδρο-Γεώργης ὁμοῦ δὲν ἔδωκε καμμίαν προσοχὴν, διότι κατεγίνετο τότε εἰς τὸ νὰ ἐπιπλήττῃ ἕνα ἐκ τῶν κυνῶν του, νεαρὸν κύνα, ὅστις ἐκυνήγει ἕνα λαγῶν.

«Τὸν ἔξυρῶ τοῦτον ποῖος εἶναι,» εἶπε πρὸς τὸν σύντροφόν του. «Εἶναι τοῦ Ράδλεϋ τὸ παιδί, ἀπὸ τὸ Μαυρολαγγάδι.»

Ὁ Βέρτος ἠπόρησε ποῖος ἦτον ὁ παῖς ἐκεῖνος, ὅστις τοῦ ὠμοίαζε τόσον πολὺ.

«Ναι,» εἶπεν ἐπιφυλακτικῶς ὁ ἕτερος — «Τοῦ μοιάζει κάπως.»

«Τοῦ αἶρ Ἑρρίκου τοῦ ἔχουν τραπέζι εἰς τὸ Τσίγβελ ἀπόψε,» ἐξηκολούθησεν ὁ Χονδρο-Γεώργης, «ὥστε θὰ ἦναι φευγάτος ὥς πού νὰ πᾶμε στὸ σπίτι. Τράβα ἐμπρὸς σὺ ἕως τὴν λίμνη καὶ ἐγὼ τὸν παίρνω τοῦτον τὸν κατεργάρη καὶ τὸν κλειδώνω στὸ σπίτι μου ἕως τὸ πρωί. Ἀκούς ἐκεῖ! φασιανόν! Καὶ κουνέλι! νὰ ἦτον, πάλι κακὰ, ἀλλὰ φασιανόν.....!»

Καὶ ἔσπρωξε τὸν μικρὸν τοῦ αἰχμάλωτον μὲ ὀρμήν. Ὁ Βέρτος ἐσιώπα. Δὲν ἐφοβεῖτο διὰ τὸν ἑαυτὸν του, ἀλλὰ ἔτρεμεν ἐκ φόβου μήπως ὁ ἕτερος παῖς ἀνακαλυφθῇ εἰς τὸ δάσος.

«Πήγαιν' ἐμπρὸς» τῷ εἶπεν ἀγρίως ὁ Χονδρο-Γεώργης «καὶ ἂν κάμῃς νὰ φύγῃς, σὲ ξεμυαλίζω 'στὸν τόπο καὶ σὲ κρεμάζω στὴν πόρτα τοῦ ἀχουριοῦ μαζί μὲ τὰς κουκουβάγιας.»

Ὁ μικρὸς κόμης ἔστρεψεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα μεστὸν ἀγανακτήσεως καὶ περιφρονήσεως καὶ εἶπε, «Πῶς τολμᾷς νὰ ἐγγίσῃς τὸ ὄρνισον τῆς Ἀθηνᾶς;»

«Πῶς τολμῶ, τί νὰ κάμω, παληόπαιδο—αὐθάδικο;» ἀπεκρίθη ὁ Χονδρο-Γεώργης, κατὰφέρων γρονθιὰν ἐπὶ τοῦ ὠτὸς τοῦ μικροῦ κόμητος, «ἦτις τὸν ἔκαμε νὰ ζαλισθῇ. «Εἶσαι κακὸς ἄνθρωπος,» εἶπεν ἀπνευστί. «Ναι, μικροπρεπέστατος ἄνθρωπος. Ἐπειδὴ εἶσαι μεγάλος κτυπᾷς τὸν μικρότερον—αὐτὸ εἶναι παραπολὺ μικροπρεπές.»

«Ξέρεις καὶ ἀπολογιέσαι, διαβολάκι!» εἶπεν ὀργίλος ὁ φύλαξ· «ἀλλὰ μοῦ φαίνεται πῶς ἀλλοιωτικά θὰ μιλήσῃς, ὅταν δοκιμάτῃς τὸ ξύλο, καὶ ξεφτᾷς τὸ στουπί!»

(ἀκολουθεῖ.)